І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 45. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 10, 1965 No. 45. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 9-го березня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПЛЯНУЄ ІНТЕНСИВНУ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ в цій країні і звернувся в цій справі до Конґресу з окремим зверненням. „Мусимо припинити зростання злочинности", заявив Президент та діяти в тому напрямку, щоб її зовсім зліквідувати. Президент пропонує, щоб Конґрес допоміг урядові в цій справі та схвалив такі закони, щоб федеральний уряд міг із більшим успіхом боротися проти незаконности і щоб можна було федеральному урядові допомагати стейтам в боротьбі проти злочинів. На думку Президента треба пізнати причини, які ведуть до злочинів в модерній Америці. Департамент Справедливости підготовляє відповідні законопроєкти в цій справі які внесе до Конґресу.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ МАЄ ПРАВО СКАРЖИТИ СТЕЙТИ за те, що не дозволяють негрetянським виборцям реєструватися. Так вирішив Найвищий Суд ЗДА в справі апеляції із стейту Міссіссіпі, застосовуючи одночасно це своє рішення до подібного випадку в стейті Луїзіяна. Це рішення Найвищого Суду має велике значення в змаганні негрів в Південних стейтах за право голосувати. В місті Селма, Алабама, негритянські виборці маршували до столиці стейту Монтґомері під проводом д-ра Мартина Лютера Кінґа домагаючися, щоб відбулася справедлива реєстрація виборців. Губернатор Джордж Воллес не дозволяє на ці демонстраційні походи. Поліція їх затримує і внаслідок того бувають поранені.

РОБЕРТ ГЛЕНН ТОМПСОН ПРИЗНАВСЯ ДО 6-РІЧНОГО ШПИГУНСТВА В КОРИСТЬ СССР, хоч давніше заперечував це. Він втік був як летун до Східного Берліну, звідки він був вернувся, але пізніше був вишколений в СССР на шпигуна і займався шпигунством в роках 1957-1963. Томпсон докладно оповів в суді, як він став шпигуном, як діставав гроші від совєтських агентів, і як совєти його шантажували щоб тримати його в своїй „службі". Томпсон мав жінку німку, яка мала рідню в східній зоні Німеччини. „Я погодився працювати для них", казав Томпсон. Він діставав гроші і виконував те все, чого від нього домагалися совєтські агенти.

ДОМАГАЮТЬСЯ $6 000 000 000 НА НАЙБІЛЬШИЙ В СВІТІ РОЗБИВАЧ АТОМІВ, щоб вияснити всі внутрішні тайни атома. Цю суму мали б видаткувати впродовж 15-річної програми, як заявив в Спільній КонҐресовій Комісії Атомової Енерґії голова Комісії Атомової Енерґії Гленн Т. Сіборґ. За цю велику суму мали б збудувати за $280 000 000 такий реактор, що мав би силу 200 000 000 електро-вольтів і був би 7 разів сильнішим від найсильнішої дотепер машини в цій країні. Мали б почати студії, щоб збудувати машину із 800-000 000 000 електрон-вольтів коштом одного більйона дол.

ЛЕТУНСТВО СТВЕРДЖУЄ, ЩО НЕ ВИЯСНЕНО ЩЕ СПРАВИ 663-ох ЛІТАЮЧИХ ПРЕДМЕТІВ, про що воно було повідомлене в роках від 1947 - 1965. За цих 18 років зголошено було 8 908 випадків про „літаючі кружки". Всіх їх летунство старалося вияснити. Але не із всіми можна було це зробити, бо деяких взагалі не можна було вияснити; з іншими не можна було цього зробити, бо бракувало деяких даних а решту вияснено. На 8 908 випадків за 18 років вияснено 663 випадки. На думку летунства у всіх цих випадках немає загрози для безпеки ЗДА.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ВІДПРАВИВ БОГОСЛУЖБУ в минулу неділю 7 березня ц. р. вперше за останніх сотні років — звернений обличчям до вірних, а не спиною. У церкві Всіх Святих на передмістю Риму, де була відправлена ця Богослужба, відповідно переставлено вівтар, щоб був поміж Папою та вірними. У своїй проповіді Папа підкреслив значення місії реформи, як бажання наблизити духовника і його молитви до вірних. Папа відправив ту Богослужбу здебільша італійською мовою, а не латинською, для підкреслення своєї прихильности, щоб національні мови вводити до Церкви.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ВСТАНОВИТЬ дипломатичні взаємини з Ізраїлем. Це буде в реакції на парадне приймання в Єгипті східньо-німецького диктатора Вальтера Ульбрихта. Однак Західня Німеччина не зірве дипломатичних взаємин з Єгиптом, хібащо Єгипет сам зробить це з пімсти за обмін дипломатами між Німеччиною та Ізраїлем. Ці справи будуть з'ясовані впродовж тижня-двох.

З'ЇЗД 13-х ГОЛІВ АРАБСЬКИХ ДЕРЖАВ ВИРІШИТЬ дальше відношення до Західньої Німеччини у зв'язку з її повідомленням, що вона готова нав'язати дипломатичні взаємини з Ізраїлем. Якщо арабські володарі не виявили б однозгідности, тоді Єгипет (Об'єднана Арабська Республіка) зірве, мабуть, на власну руку взаємини з Західньою Німеччиною, маючи в цьому підтримку збоку Іраку, Альжиру і Ємену.

СОВ'ЄТСЬКИЙ БОМБОВИК СТЕЖИВ ЗА МАНЕВРАМИ НАТО (Атлантійського Союзу), які відбуваються тепер на Атлантійському океані. Британські джети відігнали його.

АЛЬЖИРСЬКИЙ ДИКТАТОРСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АХМЕД БЕН БЕЛЛА ПРИЗНАВ публічно, що керовані совєтськими пільотами альжирські літаки перевозять зброю для комунофільських повстанців в Конґо. Конґолійський уряд зголосив скаргу до Організації африканської єдности проти кількох держав — Єгипту, Судану й Уганди — що вони активно підтримують конґолійських бунтарів, але ця скарга не мала ніякого практичного наслідку.

ІНДІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ І. Б. ЧАВАН СТВЕРДИВ у парляменті, що Совєтський Союз виконав своє приречення і доставив Індії 12 джетових бомбовиків типу МІґ-15 та що Совєти готові дати Індії ще більше військових літаків.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ВИЯВЛЯЄ ГОТОВІСТЬ ЗМЕНШИТИ КОШТИ утримання 51.000 британійського війська в Надренії. Ця справа становить головну тему нарад, які тепер ведуться в Бонні під час тамошніх відвідин британійського прем'єра Гарольда Вільсона і його міністра закордонних справ, Майкела Стюарта. Це перші відвідини теперішнього британійського прем'єра в Західній Німеччині.

ПАКІСТАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АЮБ ХАН ЗАКІНЧИВ ВІДВІДИНИ В ПЕЙПІНҐУ, заявившись за „законне право Комуністичного Китаю бути членом Об'єднаних Націй". Однак комуно-китайська преса промовчала його заклик до мирного поладнання конфлікту за В'єтнам і в кінцевому спільному комунікаті не було про це мови.

ПАНАФРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ 36-х ДЕРЖАВ В НАЙРОБІ ЗАЙШЛА В СЛІПИЙ КУТ: міністер Сенеґалії заявив, що африканські міністри говорять про імперіялізм, аґресію і т. п., не розуміючи тих висловів.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ АКЦІЮ ПРОТИ ЗЛОЧИННОСТИ

Вашингтон. — Президент Джансон 8 березня звернувся до обидвох Палат Конґресу з окремими листами в справі зросту злочинности в цій країні та заповідає акцію уряду в тому напрямку, щоб припинити збільшування злочинности. Президент закликає всіх американців до того, щоб вони допомагали урядовим чинникам поборювати злочинні дії. Головний прокуратор ЗДА Каценбах вже вніс перший законопроєкт в цій справі, в якому пропонує вважати за Федеральний злочин вбиття Президента, віце - президента або іншого високого урядовця, який є в черзі наслідства на становище Президента. Таким самим федеральним злочином мало б бути викрадання амо поранення Президента, віце - президента і всіх тих, що можуть бути наслідниками Президента. Інші законопроєкти, які Департамент Справедливости внесе до Конґресу, є такі: 1) Заборона поштою продавати вогнепальну зброю. Це зможуть робити тільки ті фірми, які матимуть дозвіл від Департаменту Скарбу, який відповідає за безпеку Президента. 2) Департамент Справедливости матиме більші права в напрямі поширення боротьби проти злочинів. 3) Департамент Справедливости зможе в більшій мірі допомагати стейтовій владі поборювати злочини. 4) Окремий закон уповноважить досліджувати причини злочинів, які треба буде зліквідувати та зменшити злочинність. В цій цілі Президент заповів покликання до життя окремої Президентської Комісії, яка вивчала б справу здійснювання законів. Ця Комісія має складатися з чоловіків і жінок, які зацікавлені в правопорядку і які вірять в те, що ми повинні більше знати про те, як запобігати злочинам і як їх контролювати.

Конґресмен Ріверс вніс законопроєкт про збільшення платень військовикам

Вашинґтон. — Конґресмен демократ із Південної Кароляйни — Мендель Ріверс, вніс свій власний законопроєкт про збільшення платень військовикам. Згідно з його пропозицією, платні всіх 2 690 000 військовиків мали б бути збільшені пересічно на 10.7% в порівнянні із дотеперішніми платнями, і мали б річно коштувати державну скарбницю один більйон долярів. Цей законопроєкт створює труднощі урядові Джансона, який найменував окрему комісію, що займається справою збільшення платень всім державним урядовцям, в тому і військовикам. Ця комісія має предложити Президентові звіт перед 1-им квітня 1965 року. Конґресмен Ріверс сказав, що збільшення платень військовикам не потребує дальших студій, тому він вже тепер вносить відповідний законопроєкт в цій справі.

В Вінніпеґу відбулася конференція в справі „Прав людини"

Вінніпеґ. — Заходами Горожанської Ради Манітоби відбулася тут в днях 3-4 березня в готелі Марлборо міжетнічна конференція в справі прав людини в Канаді. Головними промовцями були суддя В. Дж. Ліндал, суддя Дж. Торсон із Торонта, та адвокат С. Черняк з Вінніпеґу. В дискусіях досить часто згадували українців, їхній вклад у розбудову Канади, а Манітоби зокрема. Між учасниками конференції були пп. С. Радчук, Т. Боднар, проф. Яр. Рудницький та інші. В підготові конференції взяли участь сен. П. Юзик та п. Ольга Войценко.

„Голос Америки" веде заходи в справі запису опери „Катерина" для передачі на Україну

Клівленд, Огайо. — У зв'язку з виставою опери „Катерина", яка має відбутися тут в неділю 14 березня ц. р., повідомляють, що Український Відділ „Голосу Америки" започаткував заходи, щоб цю оперу записати на звукову стрічку для радіопередач поза залізну заслону. Буде поставлена ця опера (початок о год. 6:30 вечора) в залі Парма Сіньйор Гайскул у Клівленді Українським хором ім. Т. Шевченка при співучасті філармонійної оркестри міста Парми та балетної групи СУМА, Клівленд. У виставі виступить гостинно солістка Метрополітальної опери Шарльотта Ордассі-Баранська, і крім неї братимуть участь Василь Мельничин (тенор) і місцеві солісти Яків Сідельник (баритон), Вікторія Зелена (меццо-сопран) і Петро Зелений (бас). Музичний провід в руках кол. диригента Львівської опери Ярослава Барнича, фортепіяновий супровід — Ірина Заячківська-Гаврилюк, постава — Слава Барнич, декорації — Т. Білинський. Провід балету в руках балетмайстра Віктора Богуславського.

Фестиваль Української Культури буде достойним вшануванням Т. Шевченка

Ню Йорк. — Приготовлюваний на неділю 14 березня ц.р. Фестиваль Української Культури, що відбудеться о год. 2-гій по полудні в залі Музичної Академії при 30 Лафает Евню у Брукліні, Ню, Йорк, викликає своєю програмою широке зацікавлення серед великої української громади Ню Йорку й околиці. У програмі, яка буде складатися з трьох частин, буде виведений монтаж із творів Шевченка і писань про нього та промов на його пошану, закінчений співом „Заповіту", і в другій частині „Сцени з українського життя", написані Леонідом Полтавою, як також танкові і хорові виступи. Виконувати будуть програму хор „Думка" під керівництвом Івана Задорожного й із солістами Марією Лисогір й Андрієм Добрянським, і дванадцять танцювальних ансамблів під проводом балетмайстра Вадима Сулими та ін. Атракцією другої частини буде виступ відомої танцюристки Марії Минаїв-Тензер. У третій частині програми передбачене виконання могутньої кантати Углицького п.н. „Б'ють пороги". Квитки продаються вже тепер в нюйоркських українських книгарнях. До речі: до названої вгорі Музичної Академії в Брукліні є найдогідніший доїзд з усіх дільниць Ню Йорку підземками всіх трьох ліній.

Марія Минаїв-Тензер

У ТАНТ ЗАКЛИКАЄ СІМ ДЕРЖАВ ДО ПЕРЕГОВОРІВ ПРО В'ЄТНАМ

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар У Тант звернувся із зверненням до сімох держав, щоб вони перевели переговори в справі замирення у В'єтнамі. Цими державами є ЗДА, СССР, Британія, Франція, Комуністичний Китай, Північний В'єтнам і Південний В'єтнам. Офіційні переговори мали б бути попереджені неофіційними розмовами, переведеними дипломатичним шляхом за посередництвом якоїсь „третьої" сторони. Коли б виявилося, що існують добрі вигляди на порозуміння, то до тих сімох держав прийшли б ще дві — Ляос і Камбоджа — і тоді конференція зайнялась би не тільки справою замирення у В'єтнамі, але на цілому азійському Півдні. Покищо нема вістки, котра з названих держав поставилась позитивно до заклику У Танта, однак можна здогадатись, що це буде передусім Франція, яка віддавна поручає скликання знову Женевської конференції, за зразком тієї з 1954 року, яка поділила колишню французьку колонію Індокитай на три держави — В'єтнам, Ляос і Камбоджу, а В'єтнам ще поділила на північну комуністичну і південну вільну частини. Покищо ані ЗДА, ані комуністи не виявляють готовости засісти за конференційний стіл: ЗДА ставлять за передумову мирової конференції, щоб Північний В'єтнам припинив свою активну підтримку південно-в'єтнамським партизанам, а комуністи вимагають, щоб перед початком конференції ЗДА відкликали всі свої війська з Південного В'єтнаму. Одна і друга вимога невикональні. У Тант вже кількакратно підносив свій голос в користь припинення воєнних дій у В'єтнамі та полагодження конфлікту у В'єтнамі мирним шляхом, але ЗДА заявили, що нова міжнародна конференція не може бути нагородою комуністам за їхню аґресію. Водночас Комуністичний Китай і скрайні елементи в так званому В'єтнамському Фронті Визволення, який керує комуністичним повстанням у Південному В'єтнамі, підбадьорені дотеперішніми успіхами не хочуть виректися своєї цілі — повного заволодіння у Південному В'єтнамі. Тим часом, за газетними повідомленнями, поруч із скріпленням американських суходільних військ у Південному В'єтнамі з'єднанням морської піхоти силою 2.500 душ і заповідженим новим транспортом додаткових коло 1.000 військових поліціянтів, — Сьома фльота на Південно - китайському морі має бути скріплена ще одним літаконосцем і мають прийти туди додаткові стежні кораблі для переловлювання комуністичної зброї, що її Північний В'єтнам постачає південним повстанцям морським шляхом.

Округа УНСоюзу в Янґставні відбула річні збори

Янґставн, Огайо. — Минулої п'ятниці, 5-го березня ц.р., тут у приміщенні Союзового Дому, відбулися чергові річні збори десяти Відділів УНСоюзу округи з осідком в Янґставні. З уваги на несподіваний висип великого снігу, в зборах узяли участь тільки місцеві та сусідні Відділи. Їх відкрив голова округи Петро Ліщак, який на прохання приявних проводив зборами. Після прийняття протоколу попередніх зборів члени Окружної управи склали звіт з минулорічної праці. Округа влаштувала була в травні минулого року ювілейний бенкет для відмічення 70-річчя УНСоюзу та відбула троє ділових зборів. З обласним організатором Володимиром Гірняком голова Округи П. Ліщак об'їхав віддалені Відділи та допомагав їх оживити. Одним з важливіших старань управи було намагання збільшення членства Округи, що увінчалося успіхом, бо округа зобула вдвічі більше нових членів, як попереднього року. Справоздання голови доповнювали члени управи: містоголова А. Добрянська, секретар Василь Прокопик, рекордова секретарка Марія Макар, Стеля Волошин та голова господарської комісії С. Бурий. Голова контрольної комісії Іван Сенич склав справоздання з провірки книг і каси Окружного Комітету та поставив внесення на уділення управі абсолюторії. До нової управи обрано: на голову Петра Ліщака, на містоголову Алису Добрянську, на секретарів Василя Прокопика і Марію Макар, а на касира Анну Сороку. До контрольної комісії увійшли: Іван Сенич, Стеля Волошин і Карло Ганкевич. До господарської комісії обрано як голову Степана Бурого, а на членів Михайла Мартинишина, Івана Ліщака і Олексу Рибалта.

Після виборів виголосив організаційну доповідь гол. секретар УНСоюзу Ярослав Падох. Він дав огляд стану УНСоюзу після закінчення ювілейного року, а зокрема підсумував здобутки й втрати Відділів округи. Коли в 1963 році, році 70-річчя „Свободи", почесну медалю о. Грушки здобув тільки один організатор, голова округи П. Ліщак то завдяки йому і праці обласного організатора Володимира Гірняка, в минулому році почесні ювілейні відзнаки з нагоди 70-річчя УНСоюзу здобули три особи: Петро Ліщак срібну за здобуття 25 членів та нові, молоді секретарки Відділів Марія Макар за 14 й

(Закінчення на стор. 4)

Українська громада Шикаґо відзначає роковини Шевченка урочистим концертом з виступом співачки Тамари Лихолай

Шикаґо. — У програмі урочистого концерту на пошану Т. Шевченка, який відбудеться заходом українських організацій міста Шикаґа і зокрема Ліґи Американців Українського Походження в неділю 14 березня в авдиторії Школи ім. Шопена, головною атракцією буде виступ співачки Тамари Лихолай, відомої із своїх концертів і виступів в операх в Европі та в Арґентині, як також із репродукцій її співу на платівках. На головного промовця запропоновано гол. секретаря УНС д-ра Ярослава Падоха. Під час Академії виступить також мішаний хор „Сурма" з Шикаґа під проводом проф. Трухлого та одна з найкращих рецитаторок поезій Шевченка Рома Турянська.

Тамара Лихолай

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

В Оттаві відбулися перші переслухання Королівської Комісії для справ двомовности і двокультурности

Оттава. — В днях 1-3-го березня тут відбулися перші офіційні переслухання Королівської Комісії для справ двомовности й двокультурности в Канаді. Переслухання відбувалися перед і після полудня кожного дня в конвенційній залі Шато Лоріє. Продискутовано меморандуми таких установ і організацій, як Королівське Т-во Канади, Канадійська Рада для справ Культури, Конференція Канадійських Університетів та ін. Не зважаючи на те, що в переслуханнях не було українсько-канадійських установ чи товариств, справи української групи знаходили своє місце у виступах інших. Так,напр. в часі переслухання Ліґи Католицьких Жінок Канади, видвигнено було м. ін. справу української мови як літургічної; в дискусії над меморандами Бібліотечного Т-ва, французьких груп із Онтаріо, Канадійської Ветеринарної Асоціяції й ін. згадувано ролю й значення українців у Канаді. В працях Королівської Комісії в Оттаві з українців узяв участь як член її проф. Яр. Рудницький з Вінніпеґу. Між публікою в часі сесій були як обсерватори д-р Вол. Кисілевський з Оттави, ред. Р. Шульгин з Монтреалу, адв. І. Свистун з Вінніпеґу, проф. К. Біда з Оттави й інші.

Чергові переслухання Королівської Комісії відбудуться в днях 15-17 березня в Монтреалі, й 29-31 березня в Торонті. На цих сесіях Кор. Комісії будуть переслухані представники українських організацій.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д. КОЗІЯ ПРО ПИТАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЯЛІЗМУ

Торонто. — Як повідомляє часопис „Український Голос" з 3 березня ц. р. у Мистецькому Стоваришенні „Козуб" — у Торонті відбулася в п'ятницю 18 лютого ц. р. доповідь проф. Дмитра Козія під наголовком — „Із проблематики екзистенціялізму".

На базі творів Василя Стефаника, Лесі Українки та деяких французьких і англійських письменників доповідач переконливо з'ясував суть екзистенціялізму та його напрямні. На окремих зразках літературних творів він всебічно окреслив межову ситуацію, ступені екзистенціялізму, та дав визначення понять: надії, безнадії, журби, розпачі.

Твори Стефаника рецитував Дмитро Романик. Після доповіді відбулись запитання й дискусії, в яких висловлювались: проф. Тадей Залеський, мґр. Іван Манастирський, інж. Іван Янішевський, інж. Гоня Горохович, інж. Антін Івахнюк.

ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ Б. БОЖЕМСЬКОГО В АМЕРИКАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Ню Йорк. — В понеділок 8 березня в залях Університету ім. Фарлей Дікінсона в Тінек, Н. Дж. відбулося відкриття виставки малярських праць і деворитів відомого українського маляра Богдана Божемського. На виставці, яка є вже дев'ятою з черги одноособовою виставкою Б. Божемського, показано 18 олійних образів і 16 деворитів. Триватиме виставка до 31 березня ц. р.

А. ЖУК ЗАНЕДУЖАВ

Один із найстарших українських громадсько-політичних діячів, зокрема знавець і історик української кооперації, Андрій Жук, останній ще живий член Союзу Визволення України з першої світової війни, який постійно живе у Відні, поважно занедужав. Андрій Жук має 85 років і тому тривожить вістка, що він мусить піддатися операції. Все українське громадянство бажає цьому Ветеранові праці видужання.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ДОЯРКИ ПРАЦЮЮТЬ ПО 18 ГОДИН

Викладач катедри економіки та організації праці Полтавського сільськогосподарського інституту П. Сокоренко пише 24 лютого у газеті „Молодь України": „Доярка, що вирушає на фарму о четвертій годині ранку, повертається додому десь о дев'ятій-десятій годині вечора".

„І НЕ ЗАПИТУЙТЕ, ЦЬОГО НЕМА"

Керівники споживчої крамниці села Антонівки, Вінницької области, — розповідає О. Шумилевич 24 лютого в „Молоді України", — найбільше привозять горілки, а таких „дрібниць", як сірники, мило, олія, і не запитуйте. Цього нема.

„НА ПРАЦЮ У ПАНЧОХАХ, А З ПРАЦІ — БЕЗ ПАНЧІХ"

У нас дуже низька якість панчіх, — розповідає Х. Козлова з Могилева-Подільського 23 лютого в часописі „Рабочая Газета". — Панчохи витримують лише кілька годин: на працю ідеш у панчохах, а з праці — без панчіх, бо вже подерлися.

ЯК ПРАТИ БІЛИЗНУ?

Майже рік, відколи я придбав нову пральну машину ходорівської фабрики, — пише в „Радянській Україні" з Нововолинського А. Найверт. — Але за цей час вона ні разу не працювала. Я написав цілу гору листів, щоб машину замінили або, принаймні, відремонтували, однак — ніяких наслідків.

ДЕ КУПИТИ АВТОМАТИЧНУ РУЧКУ?

Обходив я ледве не всі крамниці Києва, але ніде не міг знайти автоматичної ручки, — в „Рабочій Газеті".

ЧЕРЕВИКИ ... НА ТРИ ДНІ

Слюсар І. Романчук з Одеси розповідає 23 лютого в „Рабочій Газеті": „Купив я черевики фірми „Проґрес" першого ґатунку, але на третій день підошви відірвалися".

ВУЗЬКІ ШТАНИ НА СЕЛІ?

Якийсь М. Козюберда пише 24 лютого в газеті „Молодь України", чому він хоче жити у місті, а не в селі. У місті, мовляв, можна носити вузькі штани, а на селі у вузьких штанях і не появляйся — засміють.

КИСЛИЙ ПЕРЕЦЬ

Купив я десять глечиків перцю, — розповідає 23 лютого в часописі „Рабочая Газета" харків'янин А. Мельник. — І що ж? Це не перець, а якась суміш моркви та білого коріння, розведена у каламутній рідині. У трьох глечиках перець — кислий, бо були погані покришки.

ДЕ ДІСТАТИ ЛЕМЕШІ?

У колгоспах ім. Маркса та ім. Калініна, Нікопільського району, Дніпропетровської області, як пише агроном А. Баглай 23 лютого в „Радянській Україні", торік зовсім не орали під озимину, бо до передплужників не можна було ніде дістати лемешів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Злочинність у ЗДА

В понеділок 8-го березня президент Л. Б. Джансон зголосив до Конґресу новий важливий законопроєкт — про боротьбу проти злочинности. За офіційними повідомленнями Бюра Федеральної Інвестиґації (Еф-Бі-Ай) „злочинність у ЗДА, почавши від 1-го січня до кінця червня 1964-го року, виявила зріст на 15% у порівнянні з тим самим періодом попереднього року. Позначився зріст в усіх родах злочинів". В цьому повідомленні подається статистику вбивств, знасилувань, грабунків і нападів на вулицях, крадежів із вломами, обманств, фальшівництва. Цікаво, що, наприклад, за 6 місяців минулого року вкрадено у Шикаґо 15 194 авта, і в тому самому часі у Ню Йорку майже таке саме число: 15 149. Те саме стосується знасилувань у цих двох найбільших містах Америки: 545 у Шикаґо і 535 в Ню Йорку. Нюйоркські власті й широкі кола понад 8-мільйонового муравлища цієї метрополії особливо стривожені злочинами, доконуваними у підземках, що становлять тут головний засіб комунікації.

Однак, справа не вичерпується злочинами в розумінні карного кодексу. Обниження моралі слідне у зрості числа алькоголіків і наркоманів, числа подружих розводів, підкидуваних новородків, фреквенції у домах газардової гри, у грі в тоталізатора. Багато галасу спричинило арештування ряду поважних громадян в одному фешенебельному містечку під Ню Йорком, де на прийнятті, влаштованому для молоді, приятелів дітей одної родини, частовано гостей алькогольними напоями. Після тієї „невинної" забави один юнак, відвозячи в нетверезому стані додому панночку, вдарив автом у стовп, внаслідок чого вона згинула, а він був важко поранений.

У прилюдних дискусіях на цю тему беруть участь педагоги, соціологи, кримінологи, духовники. Але взагалі в усій причетності молоді до злочинів, хуліганства, аморальних вибриків — головну ролю грають батьки: який приклад дають вони власною поведінкою, як виховують своїх дітей, яку створюють хатню атмосферу. Надмірне прив'язання до життьових вигод, до матеріяльної сторінки життя, поруч із легковаженням таких дійсних вартостей у людському житті, як віра в Бога й пошана до невидної для ока „химери" — до твердих засад етики, — ось головні джерела занепаду моралі. Законами, заборонами, поліційними й судовими карами не поліпшити моралі народу і не оздоровити суспільства. Але відповідні закони в цьому допоможуть і тому акцію Президента для припинення злочинности можна тільки привітати.

Не забувати і про злочини Москви

Передбачене раніше західньонімецьким законодавством припинення судового переслідування проти гітлерівських воєнних злочинців і застосування засади передавнености у відношенні до їхніх злочинів, викликало зокрема гострий спротив у Совєтському Союзі й інших комуністичних країнах.

У протестаційну акцію проти припинення судів над нацистськими злочинцями включився навіть голова „Русской Православной Церкви", московський патріярх Алексєй. В листі, надрукованому в „Ізвєстіях" з 2-го березня цього року, патріярх Алексєй пригадав не тільки звірства й масакри нацистів над мирним населенням, але й злочини їх у відношенні до Православної Церкви — руйнування храмів, катування і вбивання священиків, розстріли неповинних людей, скидання бомб на сповнені людьми під час богослужб церкви. Водочас із цим московський патріярх розцінює намір Бонну припинити судові переслідування нацистських злочинців, як... леґалізацію їх участи в державному житті західньонімецької республіки, і загрозу для миру в Европі і світі.

Український народ, що зазнав на собі найтяжчого терору збоку гітлерівського нацизму, забувати про криваві злодіяння нацистів не збирається. Але, пам'ятаючи про них, він не забуває і про жорстокі злодіяння Москви у відношенні до своїх синів та доньок — про мільйони жертв зорганізованого в 1933 році Москвою великого голоду, про безоглядну ліквідацію сотень тисяч української інтеліґенції, українських селян і робітників в 1934 - 1938 роках, про вінницькі, львівські, дубенські і київські могили жертв сталінського та хрущовського терору, про масове вистрілювання в'язнів совєтських тюрем і концтаборів під час другої світової війни. В актах обвинувачення українського народу записані також і злочини Москви у відношенні до Української Православної та греко-католицької Церкви, тяжчі і ширші своїм засягом, як були гітлерівські: фізична ліквідація соток єпископів і тисячів священиків, зруйнування незчисленних храмів, переслідування вірних, яке не припиняється й досі. І якщо вимагати суду над нацистськими злочинцями, то треба його вимагати і для тих, що здійснювали і здійснюють нелюдські злочини під знаком молота і серпа. Український нарід справді заінтересований в тому, щоб відкинути засаду передавнености в злочинах народовбивства, як у відношенні до нацистських та і большевицьких злочинів.

Петро Одарченко

СВІТОВЕ ЗНАЧЕННЯ ТВОРЧОСТИ ШЕВЧЕНКА

(1)

„Український поет Т. Шевченко за сто років став поетом світового значення".
О. Білецький

Ювілейні роки — 1961 і 1964 — стали справжнім тріюмфом безсмертя великого українського поета і національного пророка України Тараса Григоровича Шевченка. Ці ювілеї урочисто святкували не тільки українці в усьому світі, а й інші народи світу. Великою силою свого мистецького генія, красою своєї душі, глибиною своїх визвольних ідей, щирим гуманізмом Шевченко піднісся на таку височінь, що народи всього світу шанують його як с в о г о поета. „Тарас Шевченко, — як слушно зазначає один із дослідників його творчости, — справедливо уважається одним із найбільших гуманістів усіх часів і народів. Мало хто в історії світової культури з такою пристрастю і самовідданістю захищав людину і в людині все людське, як це робив Шевченко. Гуманістичні ідеали становлять основну сутність, душу поетичних творів великого Кобзаря. Творчість Шевченка несла нове поняття про людську гідність, вона звеличувала красу душі народу, красу людського подвигу і горіння". До цього треба додати, що джерелом цього високого гуманізму була безмежна любов Т. Шевченка до свого поневолюваного народу. Ця любов визначила увесь ідейний зміст творчости геніяльного українського поета, його нестримне прагнення волі, його палку проповідь правди і справедливости. Поетичне слово Т. Шевченка пройняте полум'яною любов'ю до українського народу і до людини взагалі. Ця велика Шевченківська любов висловлена не тільки в його палких закликах любити Україну, не тільки в безсмертному шедеврі світової патріотичної поезії „Мені однаково", а й в усіх його творах. Теплом любови до свого рідного краю пройняті численні поезії, в яких з великою силою поетичного таланту описана краса української природи. Вогнем любови до свого народу зігріті його славетні поеми і вірші, в яких відтворено і сучасне життя українського народу. Без цієї великої любови до свого народу Шевченко не створив би „Кавказу", в якому він висловив велике щире співчуття до поневолених російським імперіялізмом і колоніялізмом кавказьких народів. Бо як справедливо сказав В. Сосюра:

Не можна любити народів
другух,
Коли ти не любиш Вкраїну!

Безсмертя поезії Шевченка і її надзвичайний вплив на всі народи і на всі часи — в цій неосяжній, безмежній, палкій любові до свого народу і до всіх скривджених людей. „В душі і в піснях Шевченка, — писав І. Г. Прижов, стільки любови до людини, що її вистачило б на мільйони людей". Сотні мільйонів людей у всьому світі відчувають цю велику Шевченкову любов і з вдячністю віддають велику пошану Кобзареві України.

Перейнятий великою любов'ю до поневоленого українського народу, Шевченко перший в українській літературі на повний голос оспівав героїчне минуле свого рідного краю і вказав шлях до визволення з кайданів національної і соціяльної неволі — шлях незламної боротьби за свою землю, за свободу і державну незалежність. Образ своєї Батьківщини України найрідніший, найсвятіший для Шевченка. Образ матері і образ України у Шевченка зливається в один найсвятіший образ:

Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюндровано,
За що, мамо, гинеш?

Любов до свого народу викликала у Шевченка рішучий протест проти поневолювачів, проти цілої системи державно - політичного ладу царської Росії, яку так влучно схарактеризував О. Герцен: „Хто з нас не відчував хвилин, коли ми, сповнені гніву, ненавиділи цю країну, яка на всі благородні поривання людини відповідає лише катуванням, яка поспішає нас розбудити лише для того, щоб піддати тортурам? Хто з нас не хотів вирватися назавжди з цієї тюрми, що простяглася на четвертину земної кулі, з цієї потворної імперії, в якій кожний поліційний надзиратель — цар, а цар — коронований поліційний надзиратель?"

Поставивши на сторожі свого поневоленого народу найгострішу зброю — своє сильне поетичне слово, Шевченко став у перших рядах борців за краще майбутнє свого народу. Його твори „Сон", „Кавказ", „Заповіт" та інші полум'яні поезії стали нарівні з найвищими зразками політичної поезії в світовій літературі. „Я не знаю, — писав І. Франко, — ні в одній европейській літературі нічого рівного, написаного в подібних умовах".

Шевченко кинув нечувано сміливий виклик усій політичній системі гніву і насильства. Його революційні заклики: „Борітеся — поборете!", „Поховайте та вставайте — кайдани порвіте!" кликали, кличуть і ще довго будуть кликати народ до боротьби проти гніту і неволі, до боротьби за здійснення свободи і незалежности. „В історії світової літератури першої половини XIX століття, — пише О. Білецький, — Шевченко, мабуть, єдиний поет, який цілком зосередився на ідеї визволення". Шевченко висловив у своїй творчості прагнення свого народу до волі і непереможну віру в перемогу волі, правди і справедливости та в краще майбутнє визволеного народу. „Шевченко, — за словами білоруського поета і вченого М. Багдановіча, — це письменник, якому судилася велична роля зробитися символом культурної цінности цілого народу, уособленням всієї його духовної сутности.

(Далі буде)

Мюнхен напровесні

Мюнхен. — Столиця Баварії лежить у підгір'ї Альп. Через гори сюди часто перелітає з південним вітром тепло. Таку погоду з сонцем і підвищеною температурою тут називають „Фенветтер". Ця назва пішла з латинського слова — „Вентус Фавоніюс": приязний вітер.

Однак на багатьох мешканців Баварії фенова погода впливає недобре: у них болять голови, вони робляться нервовими, сварливими. Автомобілісти їздять у таку погоду, не вважаючи на зелене світло. Судова практика в Баварії бере на увагу, при якій погоді стався злочин: побиття, убивство чи інше порушення законів і суспільного порядку. Коли проступок стався за фенової погоди, то судді мають право злагіднити присуд, скидаючи частину вини на заальпійський вітер.

В неділю 28-го лютого було сонце, але сніг лежав на покрівлях і хідниках Мюнхену. Легкий мороз не здавався, було тихо, і тепло з Середземного моря не могло перелетіти високі Альпи. В цей день баварці з різних околиць країни масово з'явилися до своєї столиці, щоб взяти участь у веселому поході містом.

Коли вулицями проходили замасковані люди і проїздили символічні вози під гомін музики, на хідниках стояли й сиділи тисячі глядачів, що голосним сміхом, оплесками й вигуками вітали учасників походу. На великих плятформах трактори тягли карикатурні фігури різних політичних діячів — німецьких і чужих. Були тут прем'єр Німеччини Ергард із величезною сигарою в зубах, генерал де Ґолль з довгим носом та президент Джансон, що тягнули Ергарда кожний у свій бік.

Оглядаючи ці маси радісних людей, забувалося на якийсь момент, що за залізною завісою живуть народи під режимом терору, в недостачі й злиднях. Забувалося, що тільки сила й рішучість західніх великодержав не дозволила Сталінові поширити його імперію далі на Захід.

Неділя 28-го лютого не була завершенням того періоду, що зветься в Баварії „фашінґ" (по-нашому — „пущення" або „м'ясниці"). Останній день фашінґу — це вівторок. На ринку харчових продуктів у центрі міста в вівторок зібрався многотисячний натовп людей. Музика з голосників роздирала вуха, гомін і сміх, вигуки і верещання, танці під голим небом, при чому в головній ролі перекупки, що торгують на цьому ринку. Але у той день вони позачиняли свої яточки і в кольорових убраннях співали, танцювали, пили і їли, розважаючи себе й людей.

Фашінґ, чи карнавал зберігся в народній традиції католицької людности Німеччини. В протестантських областях ці звичаї вийшли з моди, як „поганські". Воно фактично так і було. Напровесні пробуджується природа і людський організм, буйні сили природи шукають виходу у веселощах, у співах і танцях. Християнська Церква після пущення визначила Великий Піст.

П. А.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„УБІ ЕСТ КОНКОРДІЯ, ІБІ ЕСТ ВІКТОРІЯ"

Стаття д-ра Данилюка „Слово також за православними" („Свобода" з 3-го березня ц. р.) — це один з найбільш тверезих голосів громадян цивільного стану. Думки, висказані у цій статті, повинні стати прикладом не тільки для православних, але також і для католиків.

Наша ціла трагедія в тому, що серед деяких кругів українського суспільства панує непоінформованість, яка дуже часто йде впарі з релігійним шовінізмом - фанатизмом. Завершується це тим, що замість християнської любови проповідуємо „християнську ненависть". Чуємо розмови, а також появляються у часописах статті з виразними тенденціями перетягування - навертання чи об'єднування православних при українському католицькому Патріярхаті. Розуміється, що це викликає слушне обурення збоку наших православних громадян, породжує реакцію, яка не об'єднує, а розсварює нас, приналежних до одної нації.

Отже треба звертати увагу в першій мірі на авторитет даної особи чи часопису, які займають становище у цій справі. Треба пам'ятати, що ті непорозуміння не гинуть безслідно у нашому „ґетті", але густо часто виявляються назовні. Одним з найкращих прикладів є знаменна промова Святішого Отця Павла VI до української делеґації в дні 25-го лютого ц. р. Святіший Отець, повторивши за Кардиналом Сліпим „убі ест конкордія, ібі ест вікторія", продовжував: „якщо будете згідливі між собою, то будете національно живі, будете розвиватися, будете рости у добрих і величних ділах".

Толерантність, взаємна пошана, зрозуміння і об'єктивність у дискусіях, навіть у найбільш чутливих питаннях, майже завжди приводить до конструктивних результатів. Непоінформованість і фанатизм, якого роду він не був би, руйнують, приводять до ненависти і роздорів.

Своє становище відносно українського католицького і православного патріярхатів недвозначно з'ясував недавно Митрополит Германюк, кажучи: „...бажаймо патріярха одні і другі! Щоб на соборі Православний Патріярх чи Католицький Патріярх говорив в імені українців, і щоб не репрезентували нас наші вороги".

Як добре було б, якби ми всі, католики і православні, всі без вийнятку владики, духовенство і все громадянство, одностайне піддержали становище Митрополита Германюка. Щойно зайнявши таке становище, створили б ми плятформу для діялогу щодо об'єднання обох Церков. Із гордістю могли б тоді сказати: „Ест конкордія, ет ест вікторія".

Любомир Калинич
Ірвінґтон, Н. Дж.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

І ЩЕ ПРО КОТОВСЬКОГО

У замітці „Ще про Котовського" („Свобода" з 4 березня ц. р.) М. Значковий пише: „Осмоловський був фахівцем, якому було байдуже, кому служити. В 1919 році я про його існування не чув, він, мабуть, перейшов до Армії УНР з денікінської після її розгрому на початку 1920 року".

Насправді на початку 1919 року полк. Осмоловському, мабуть, не було байдуже, кому служити, бо він приняв від Штабу Армії УНР призначення командира 6-го Херсонського Корпусу, що був тільки в стані формування. На початку лютого того ж року я представив йому в сальон - вагоні на стації Бірзула, як призначений в цей корпус державним інспектором. Бравий, поставний брюнет, Осмоловський мав тоді, мабуть, не багато за тридцять років. Добре говорив українською момовою. І це вказувало на те, що він був свідомим українцем ще до революції 1917 р.

Довго наші службові стосунки не потривали, бо незабаром після того нашу Армію переформовано і різні частини зведено в три групи. Мене переведено в Південно-Східню Групу, на чоло якої поставлено от. Янова. Після того Осмоловського мені більше не довелось бачити. І тільки оце з листа п. Значкового довідуюся, що з ним сталося.

Ф. Мелешко

ЧОМУ ЦЕ ТАК?

Західня Німеччина зобов'язалася і платить Ізраїлеві відшкодування за злочини, доконані супроти жидівського населення за часів гітлерівського ґеноциду — біля одного більйона марок річно. Вона перейняла цей національний обов'язок, як людяно-гуманітарний, і сумлінно виконує його. Але до цього часу не розв'язано проблеми самої Німеччини, яку розділено на дві частини — Західню і Східню. Німці із Східньої Німеччини не менш відповідальні за гітлерівські злочини, то чому Східню Німеччину не зобов'язано до тих репарацій, що їх виконує Західня? Чому преса вільного світу жадним словом не обізветься на цю тему? Це — річ нічим не оправдана.

В. Ремптер
Ірвнінтон, Н. Дж.

З української преси

А КАТ УКРАЇНИ ЩЕ Й ДОСІ ЖИВЕ

Під цією назвою надрукований в місячнику „Українське Православне Слово", число 3-є за березень 1965, коментар такого змісту:

„З европейської преси довідуємось, що кат України, райхскомісар Ерік Кох, ще й досі живе. Перебуває він в одній з польських в'язниць, оточений дбайливою лікарською опікою.

Як відомо, над Е. Кохом відбулося в Польщі кілька судових процесів і остаточно засуджено його на кару смерти, але, як досі, присуд не виконано. Судили Е. Коха тільки за злочини, довершені на терені Польщі, а властиво на теренах Сх. Прусії, які після останньої війни відійшли до Польщі. З акту оскарження були вилучені злочини довершені Е. Кохом на терені України, за які мав би судити його суд СССР, але до такого суду ніхто не квапився і він не відбувся й досі. Москва ніби забула про злочини Е. Коха в Україні, а „людова" Польща про це їй не пригадує. Не пригадує Москві про злочини Е. Коха і уряд „Української" ССРеспубліки, хоч комукому, а урядові „української республіки" повинні бути відомі всі злодіяння Е. Коха на Україні, всі оті масові розстріли і депортації в Німеччину соток тисяч мешканців України. Видко, така пригадка Москві приємности не зробила б, а навпаки, могла б пригадати багато дечого, за що треба було б, разом з Е. Кохом, судити й московський червоний уряд.

Не є секретом, що, перед вступом до націонал-соціялістичної партії Гітлера, Е. Кох належав до німецької комуністичної партії. Відомим є й те, що до нацсоц. партії перейшло чимало німецьких комуністів, які фактично своїх зв'язків з комуністичною партією не зривали, хоч в самій Німеччині Гітлера вона й була заборонена.

З усього видко, що своє довголіття Е. Кох завдячує Москві, яка має з ним спільні таємниці, що їх напевно виявив би процес за злочини Е. Коха на Україні. Польща ж не може виконати присуду свого суду без суду над Е. Кохом в Україні. Тому то Варшава і Москва воліють переховувати Коха „дуже хворим", ніж допустити до другого суду над ним, суду, яким би зацікавився весь світ, а в тім і живі свідки, що ще живуть у вільному світі. А серед чільних свідків злодіянь Е. Коха на Україні стоїть і наша Українська Православна Церква, її ієрархія, духовенство і вірні, багато з-посеред яких стали жертвами саме Е. Коха. Очевидно, допустити до голосу такого свідка однозначне з прилюдним розкриттям злодіянь не тільки Е. Коха, але й Й. Сталіна та Н. Хрущова. А тому Е. Кох ще живе, живе оточений дбайливою лікарською опікою, яку треба вважати за подяку за спільну „мокру" роботу над знищенням України і її народу".

ВСТУП ДО ПОЕМИ ПРО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

І знов — як учора! —
розкошлато вуса вітрами.
І знов, як у човен,
стрибати в майбутнє
відрадно.
Од поля, од плуга
зачатись крамольним думам.
Червоно й округло
аральським світитися дюнам.
Поета, як прапор,
затопчуть в багнюку.
І — смеркне.
Він матиме право
лише воскресати з мертвих!
І чути вітальний,
весняний, весільний ґелґіт.
І знов, як віддавна,
в сьогодні вганяти свій
геній!
Не стримує рамка:
тріщить, потребує поновлень.
Не справдилась крапка,
яку становили по ньому!
Не справдився сором
і глум недоріких людей! —
Над пралісом сосон
і виструнчених антен,
над метрополітенами,
що сонцем снять,
над руками теплими,
отерплими,
і над
землею, що спромоглася
назустріч підвести голову, —
гряде
громогласно
Тарас Григорович!

БОРИС НЕЧЕРДА
Одеса, 1964.

Ярослав Ґерус

ВІКНА

(3)

Отже, на мою думку, щось подібне було і з тим атеїзмом професора Хохліка. У нього, в того професора, ліва нога була дещо коротша від правої. І я був певен, що люди, замість говорити, що він кривий або каліка, називали його атеїстом. Це було для мене цілком ясне і зрозуміле. Так довго було ясне і зрозуміле, поки я почув оту розмову моєї матері з панею Кокошковою. Після вислухання її, я завагався. Бо який розумний зв'язок міг існувати між короткою ногою професора Хохліка і недостачею святих образів у його хаті? Щось тут, значить, було не так...

Але довго думати про те не було часу, бо москалі були вже під Станиславовом, а пані Хохлікова не мала що поставити у вікна своєї хати. Я знав, що їй незручно було прохати про ті образи у сусідів, бо Хохліки ні з ким у надто добрих сусідських взаєминах не жили. Чогось ніхто їх не любив. Зате я був у добротовариських стосунках з їх сином Зємеком. Він, правда, одного разу підбив був каменем ногу моєму Фльоксьові, але про цю справу перед загальною загрозою годі було пам'ятати.

Отже, я вирішив помогти Хохлікам, і попрохав у своєї матері дозволу понести їм два святі образи. Хоч виразного дозволу я на це не дістав, але тому, що й заборони не було, я взяв образ святого Антонія та святої Терези і поніс їх пані Хохліковій, яка, не зважаючи на те, що москалів ще в місті не було, зараз поставила їх у вікна, з чого я був дуже гордий.

Вибрав я, власне, ті два образи з двох причин: поперше тому, що вони не були намічені для виставлення у вікнах нашої хати — що мене, до речі, дуже дивувало — а подруге тому, що обоє тих святих особливо добродійними прикметами не відзначалися. Загально ж бо відомою річчю було, що коли помолитись до святого Антонія, то яка б річ не загубилася, завжди вона мусіла знайтися. Я й сам помолився був раз до нього і, хоч нічого тоді не згубив, наступного дня знайшов на вулиці майже цілком новий цизорик. Щождо святої Терези, то я не раз чував, як пані Кокошкова говорила, що вона, коли тільки помолиться до неї, то відразу перестають у неї боліти крижі. Отже, я собі тоді подумав, що коли такі два цінні образи не хочуть використати у моїй хаті, тоді вони повинні послужити комусь іншому.

Наступного дня прийшли москалі, і за їх приходом підтвердилось усе те, що про них розповідав вуйко Владзьо. Отже, ані собачих голов, ані одного ока на чолі вони не мали, зате грабували, били людей і палили людське добро. Але підтвердилось і ще щось: домів, де були образи з подобами святих, вони справді не чіплялись. Навпаки, проїжджаючи або проходячи повз них, христились на всю ширину грудей, а деякі навіть здіймали шапки. Так принаймні було в тих кварталах, де я проживав.

Але трапився й один неприємний виїмок у тому відношенні, і то трапився, здається, з мого таки, хоч і не знав-мисненого, приводу. Сталося воно так: якась група москалів, проїжджаючи вулицею, на якій ми мешкали, зупинилась чогось перед домом Хохліків. Постоявши пару хвилин, вони позлазили з коней і подались у хату, з якої за часок залунали крики та писк жінок. Пізніше, коли москалі вже від'їхали, пані Цвіжинська, найближча сусідка Хохліків, яка знала російську мову і яка всю ту подію власними очима бачила, оповідала про неї так: Одного з тих москалів, що проїжджали, зацікавив образ святого Антонія, що виднів у вікні хати Хохліків. „Што сто такоє?" — спитав він у своїх товаришів. Ті, очевидно теж не знали, але кожен висував якийсь свій здогад. Так почали вони сперечатись. Аж у решті котрийсь піддав думку спитати про це хазяїв. Пішли у хату і спитали, а при тій нагоді зґвалтували пані Хохлікову та її дочку Стасю. Слово „ґвалтувати" я почув тоді вперше і, очевидно, не міг знати, що воно означає. Але, як завжди, легко собі його пояснив. Я знав, що Стася була дуже писката, це значить сварлива дівчина. Отже, на мою думку, вона напевно сказала москалям якесь образливе слово. Вони за те її вибили, а вона кричала „ґвалт". Щождо пані Хохлікової, то вона, правдоподібно, ставала в обороні дочки, ну і їй теж дещо обірвалось, так що вона й собі кричала „ґвалт".

Отже, все це було для мене теж цілком ясне. Тільки трохи дивно було, чому всі дорослі, що оповідали пізніше про цю подію, по-дурному один до одного підсміхувалися...

**

Але через кілька тижнів трапилась одна подія, якої я таки ніяк не розумів і якої по сьогоднішній день не розумію.

Хто знає Станиславів, той напевно пам'ятає і стару жидівку Розу, що вона на Валах преці продавала. Її товстенькe, завжди усміхнене, рум'яне обличчя і такі ж рум'яні, пухкенькі руки були наче живою рекламою для товару, який вона продавала.

З тією Розою були ми давні, добрі знайомі. Власне, найдавніші, які взагалі можуть бути. Бо знала вона мене ще з тих часів, коли моя мати мене у дитячому візочку на перші проходи возити стала. Тих перших проходів я, очевидно, запам'ятати не міг. Але добре пригадую собі, коли, навчившись ходити, материної руки держачись, зупинявся біля Розиного стола, і вона зо своєю невідступною добротливою усмішкою вибирала мені щонайкращі прецлики, а прощаючись, по головці, по щічках мене гладила.

Оті щоденні зустрічі з Розою перервались тоді, коли настала війна, а точніше кажучи, коли москалі прийшли у наше місто. На той час я вже був настільки великий, що вже ходити міг і без материної опіки, сам або в товаристві сусідських хлопців. Але скільки разів не проходив я Валами, Рози там ніколи не зустрічав. Аж одного разу таки побачив її. Цілком несподівано і в цілком іншому, аніж звичайно, місці. Але як же ж вона тоді виглядала! Тінь з неї, з тієї колишньої Рози, зосталась! Лиця схудли, очі позападались, шкіра на руках обвисла. Йшла згорблена крайчиком тротуару, два відра з водою у руках несучи.

Я йшов протилежною стороною дороги, і вже хотів побігти до неї, коли раптом почув збоку тупіт кінських копит. Глянув туди і побачив на конях двох вояків. Їхали тією самою стороною дороги, якою йшла Роза, тільки з протилежного боку. Проїжджаючи попри хату, в якій видніли образи з подобами Христа та Богоматері, вони познімали шапки і тричі перехристилися. Вже лише кілька кроків ділило їх від Рози, яка у важкому замисленні, чи, може, з перевтоми, здається, й не бачила їх, та вгинаючись під тягарем відер, йшла своєю дорогою. Ось кіннотчики вже порівнялися з нею. Роза аж тепер покмітила їх і, приставнувши, перелякано дивилася. І в тій хвилині сталося щось таке, чого я, а здається і ніхто в світі не міг би був сподіватися: козак, що їхав ближче тротуару, крякнувши Розі щось своєю мовою, рубонув її нагайкою по голові! Роза закричала і, опустивши відра, закрила обличчя руками, а обидва кіннотчики, регочучись, поїхали далі...

Дивлячись на це, я притиснувся плечима міцно до паркану, що був позаду мене. І стояв мов укопаний, не можучи рушитися з місця. Допіру, коли з хати, під якою заходилась від плачу Роза, вийшли люди та водою, що ще залишилась в одному відрі, стали обмивати її закривавлене обличчя, я очуняв і, що тільки було сили в ногах, рвонув бігом додому.

**

І це, власне, було те, чого я ані тоді, коли воно ділось, ані ніколи пізніше не міг зрозуміти. У своєму пізнішому житті я, правда, не раз бачив, не раз чував про те, що люди зневажали, кривдили, побивали, а то й убивали себе взаємно. Але ніколи я не бачив і ніколи ні від кого не чував, щоб хтось перед доконанням злочину христився, щоб хтось похваляв Бога, а у хвилину-дві пізніше кров зо свого ближнього пускав...

Сиджу біля вікна і дивуюсь: як це так діється, що люди іноді дивляться на те саме, а щось цілком інше бачать...

(Кінець)

204 Відділ УНСоюзу ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку підготовляється до 40-річного ювілею

Ню Йорк, Н.Й. — В суботу, 27-го лютого 1965 р. тут, в залі української православної церкви Всіх Святих при 11-ій вулиці відбулися річні збори одного з найбільших відділів УНС в Ню Йорку. Збори відкрив голова відділу Павло Марко, який пошанував померлих членів та привітав приявних і запропонував прийняти порядок нарад та обрати президію. Обрано головою зборів М. Дутку, а секретарем суддю Володимира Маркова. Після прочитання протоколу минулорічних зборів, урядовці Відділу склали справоздання з праці. Загально звітували голова Марко та касир М. Євуш, а основне справоздання з цілорічної праці склав секретар Відділу д-р Василь Палідвор. Відділ зібрав і вислав до головної канцелярії УНСоюзу понад 29.000 долярів, його власне майно висонить кругло 3.000 дол. Загрозою для відділового фонду є збільшені видатки при зменшених впливах. Минулого року до відділової каси вплинуло 625 дол., а виплачено 1.065 дол. В дискусії обговорено цю справу та схвалено достосувати видатки до фондів Відділу. В імені контрольної комісії в заступстві недужого голови д-ра Олександра Соколишина, звітував д-р Іван Козак, на внесення якого, піддержане адв. Тарасом Керницьким, схвалено абсолюторію управі. Запрошений на збори головний секретар УНСоюзу Ярослав Падох згадав з пошаною недавно померлих заслужених діячів Відділу, його скеретаря бл.п. Василя Гасія і касира бл.п. Миколу Крочака та виголосив доповідь про організаційні справи Союзу та вагу постійної і відданої праці кожного Відділу та всіх його урядовців. Особливо наголосив доповідач обов'язок обраних урядовців спільно працювати з секретарем, не залишаючи його ввесь рік виключно на свої сили. Великий відділ, підкреслив гол. секретар, має великі втрати в членстві, але й великі можливості здобути на їх місце нових. 204 Відділ мав в минулому році не тільки надвижку видатків над прибутками, але й значну надвижку членських втрат над прибутками, тобто числом новонабутих членів. Хоч секретар д-р В. Палідвор здобув в минулому році 29 нових членів, а інші члени уряду разом ще чотирьох, отже разом 33, то втрати в той же час винесли 71 члена й так Відділ замкнув минулорічний балянс членства з 38 членами недобору! Доповідач добачував причину того в недостаточній активності всіх членів управи Відділу. Приявні приняли ці завваги зі зрозумінням й у дискусії запевнювали про кращу працю і співпрацю та кращі висліди в поточному році. Доповідач підмітив, що за минулий рік єдиний д-р В. Палідвор здобув почесну ювілейну відзнаку УНСоюзу, занявши поміж всіми союзовими організаторами членів почесне 29-те місце на ввесь Союз. На цей новий рік на Відділ припадає чимала квота 80 нових членів, які він повинен виконати й то частину кожного місяця. Доповідач запропонував Відділові обрати окремого організаційного референта, якого головним обов'язком було б дбати про те, щоб щомісяця була виконана місячна квота членів. Приявні зобов'язалися обрати такого референта на наступних місячних зборах. Також схвалено подбати про те, щоб члени Відділу поголовно піднесли своє забезпечення, придбавши нові грамоти УНСоюзу тим більше, що рівно 60 процентів (бо 472) членів мають гнітючо низьке забезпечення: 500 долярів на члена! Також завданням нової управи буде поширити поміж членами і нечленами Відділу нове акцидентове забезпечення, яке за незвичайно низьку оплату запевнює до 10.000 забезпечення на випадок смерти чи каліцтва внаслідок випадку

Після дискусії, в якій взяли участь пп. Керницький, Мороз, Кулинич і Дусаненко, перевибрано на новий рік давню управу у такому складі: Павло Марко — предсідник, д-р Володимир Марків — заступник предсідника, д-р Василь Палідвор — секретар, Софія Карпляк — заст. секретаря, Михайло Євуш — касир і Михайло Федорів — хорунжий. До Контрольної Комісії обрано д-ра Олександра Соколишина, д-ра Івана Козака і проф. Олександра Кулинича. Йдучи за довголітньою традицією Збори призначили пожертви на громадські цілі, а саме: 50 дол. на УККА, 10 дол. на Об'єднаний Комітет м. Ню Йорку, 25 дол. на Пластовий Дім в Ню Йорку та 10 дол. на Інвалідів. Після зборів відбулася гостина, в часі якої продовжувано розмови про справи порушені на зборах, а зокрема про відзначення 40-річного ювілею Відділу, який припадає на 25 серпня 1965 року.

Союзові Відділи Джерзі Сити і Байону встановили плян нової праці

Джерзі Сити. — 26 лютого в приміщенні Народного Дому в Джерзі Сити відбулися річні Загальні збори місцевої союзової округи, в яких узяли участь представники 10 Відділів. Тільки два Відділи, а саме 196 і 286, оба з Джерзі Сити, не вислали своїх делегатів на ці збори, ані не виправдали своєї неприявности. Приявні живо дискутували справу постійної відсутности, на зборах і при праці деяких Відділів Округи й винесли ухвалу, яка вимагає оживлення праці тих Відділів або получення їх з іншими, активнішими.

Новообрана окружна управа поставила собі це завдання як одно з важливіших на поточний рік.

Збори відкрив голова округи Антін Шаран, який, після вибору президії зборів, передав їх провід Миколі Кормелюкові, секретареві Відділу УНСоюзу та відомому диригентові хору з Байону. Секретарював секретар Відділу з Джерзі Сити Дмитро Дидик.

Після привітальних слів голови зборів, голова округи А. Шаран склав звіт з дворічної діяльности Округи. Праця суспільно-громадська була жива і успішна. Окружний комітет підготовив був чотири вдачні публічні імпрези, а саме вітав делегатів УНСоюзу в себе вечерею, влаштував пікнік в Байоні, та підготовив два дуже успішні, загально-громадські, свята: 70-річчя „Свободи" в 1963 р. та в минулому році 70-річчя УНСоюзу. Ці імпрези принесли чималу моральну користь, а також й значний прибуток в сумі кругло 500 долярів, які переховуються в місцевій Кредитівці „Самопоміч". Звітували ще секретар округи Михайло Баран та касир Петро Костик.

В імені контрольної комісії звітував Володимир Сохан, на внесення якого схвалено абсолюторію управі. Після живої дискусії, в якій крім вище названих взяв також участь Мирон Сірий з Байон. До нової управи обрано: Антона Шарана, на голову, Миколу Кормелюка та Михайла Барана на містоголови, Дмитра Дидика на секретаря, Петра Костика на касира та Василя Литвинку на організаційного референта. До контрольної комісії обрано Володимира Сохана, Володимира Білика та Івана Грабара. Функції організаційного референта на Байон буде виконувати М. Кормелюк.

На запрошення голови зборів приявний на них головний секретар УНСоюзу, Ярослав Падох, виголосив організаційну доповідь про стан УНСоюзу, особливо місцевої округи. Він підмітив, що округа мала чималі успіхи в своїй громадській праці, але в останньому році занедбалася в ділянці організаційній. Коли вона придбала в 1963 році 150 членів, тобто 75 відсотків своєї квоти, то в 1964 році вона придбала тільки 86 членів, тобто около 40 відсотків того числа, яке вона повинна була придбати, щоб покрити свої втрати та значно збільшити стан членів округи. Тільки три члени округи, відділові секретарі Квітка Стецюк, Михайло Баран і Теодор Литвинюк, здобули понад 10 членів та придбали право на ювілейну відзнаку УНСоюзу. Три Відділи взагалі не придбали ніяких членів. На приклад поставив він сусідню округу з Філядельфії, де нема ні овного Відділу, який не придбав би бодай одного члена! Головний секретар підмітив виїмкове значення успіхів і невдач власне цієї округи, на території якої знаходиться головна канцелярія УНСоюзу, яка завжди готова допомогти їй в чому потрібно. Після доповіді приявні схвалили оживити союзову працю в Джерзі Сити і Байоні, а зокрема пильно дбати про те, щоб усі відділи щомісяця виконали частину свого призначеного числа нових членів. Для цього утворено пост організаційного референта в Джерзі Сити і окремого в Байоні. Рішено також обов'язково виконати в цім році повну квоту 210 членів. Також схвалено відбути в цьому році одну загальногромадську і одну союзову імпрезу..

Після Зборів відбулася перекуска, яка при дружній розмові, затягнулася до 11 години ніччю. В гостині взяв участь голова Народного Дому Іван Бервецький, який запевнив місцевих союзових діячів про готовість допомогти їм, щоб всі члени Народного Дому та організацій, які користають з його приміщень, стали членами УНСоюзу, якого головна канцелярія на терені Джерзі Сити приносить честь місцевій громаді. Сам Народний Дім постав при видатній допомозі УНСоюзу.

Хоч Народний Дім плянує вкоротці спалити свій союзовий морґедж, то пам'ять в нього про допомогу УНСоюзу не прошумить з димом спаленого морґеджу.

Хрестини 86-го Відділу ім. Олени Теліги СУА в Нюарку

В неділю 28 лютого, 1965 в Школі Церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, відбулися в приявності 180 осіб „хрестини" 86 відділу СУА в Нюарку.

В хрестинах взяли участь представниці та членкині відділів СУА з Нюарку та довколишніх місцевостей, представники громадських організацій міста Нюарку. П-ні Ольга Салук, гол. Окр. Ради, відкрила Свято коротким словом та попросила до слова пані С. Пушкар (Централя СУА), яка після вступної промови перевела офіційну церемонію „хрестин" новоствореного Відділу ч. 86 СУА, передаючи голові п-ні Наталії Змий відзнаку та портрет патронки Відділу — Олени Теліги.

П-ні Салук представила першу управу Відділу в складі пань: Наталія Змий — голова, Таїса Турянська, заст. голови, Дарія Зслик — секретар, Оксана Стеранка — скарбник, Ірена Яворська — орг. референт, Ярослава Снилик — культ. осв. реф. Марта Каздоба — зв'язкова, Анна Твардовська — госп. рефер., Ольга Гнатейко — виховна референтка.

В мистецькій частині програми, якою проводила п-ні Я. Снилик, виступав жіночий вокальний квартет новоствореного відділу (Д. Зслик, О. Гнатейко, І. Яворська, А. Сигалів), мист. провід п-ні Оксана Тарнавська, який відспівав „На чужині загибаю", „Ми підем, де трави похилі", „Зеленая рута", „Ой під гаєм зелененьким", при форт. супроводі п-нни Євгенії Вольс, яка виконала також фортепіянове сольо. Танцювальна група, під мистецьким проводом п-ні Катерини Симчик з Картерет, Н. Дж., виконала низку українських народних танків.

Після мистецької програми відбулась перекуска.

Молитву провів присутній о. парох Д. Лаптута.

Усні привіти складали представники організацій. Привіт від Окр. Радим. Ню Йорку передала п-ні Марія Душник.

В заключному слові голова Відділу п-ні Н. Змий подякувала гостям, членкиням та присутнім за участь у святі

Концерт „наймолодших" у Міннеаполісі

28 листопада 1964 Українська Православна Школа в Міннеаполісі влаштувала перший в цьому сезоні концерт своїх учнів. Відбувся він в добрій міській залі „Бентон Гол". Програма була різноманітна й широка і охоплювала майже всі види сценічного мистецтва: хоровий спів, деклямації, танки і гру на різних музичних інструментах (фортепіяно, скрипка, акордеон, мандоліна).

В першій частині виступали учні молодших кляс. Окрім кількох деклямацій та гри на акордеоні (Вол. Годинський), — це була майже виключно гра на фортепіяні. Немає місця розглядати тут виступи всіх 17-ох учасників.

Зазначимо лише, що своєю грою вирізнялася Марійка Тополюк, яка виконала „Падає листя".

На закінчення шкільний хор в складі 35 учнів, під керівництвом п. Анатолія Гносвого та при акомпаньяменті пані Кіри Цареградської виконав „Пролог" до дитячої опери „Коза Дереза" М. Лисенка та першу картину з опери того ж жанру: „Лисичка, Котик та Півник" К. Стеценка. Виступ хору пройшов успішно.

Другу частину концерту започатковано вдалою інсценізацією учнями 1 і 2 кляси (керівник — пані О. Сингаївська) „Війни грибів з жуками" Л. Глібова. Цікаві були костюми та „озброєння".

Після цього учні різних кляс, під керівництвом пані М. Ясенюк протанцювали „Гопак колом" та „Козачок".

Далі йшли, виконані учнями старших кляс, деклямації та гра на музичних інструментах. Рома Лісович продеклямувала вірш „Журавлі" Н. Туза, а Ліда Хоролець — „Україні" В. Самійленка.

Миле враження залишили два дуетні номери: Оксана і Люба Левицькі, які виконали на фортепіяні й мандоліні „Вальс" з опери Пуччіні „Богема", а Наталя Филипович, під фортепіяновий акомпаньямент своєї сестри Лесі, — 2-ий концерт для скрипки Зейтця.

Численні були виступи учнів з грою на фортепіяні.

Виступали: Марко Бринь, Орися Каркоць, Аркадій Сингаївський, Христина Кос, Олена Кукуруза, Христя Амброзяк, Галина Бреславець, Олена Стефанська і Катерина Бреславець.

Виступи їх залишили загалом дуже гарне враження.

Помітна була серйозна праця і намагання віддати всі особливості виконуваного твору.

На закінчення другої частини виступила Наталя Мартиненко з цікавою імпровізацією „Танку Лебедя" з балету Чайковського „Лебедине Озеро". Після цього хор дівчат старших кляс добре проспівав кілька пісень.

Керував, як і раніше, п. А. Гносвий, акомпаньювала пані К. Цареградська.

Весь концерт пройшов з успіхом. Радістю були наповнені серця не лише батьків за досягнення своїх дітей, а також всіх присутніх гостей.

Признання і подяка за самовіддану працю належить керівникам цього концерту і пані Кірі Цареградській та п. Анатолію Гносвому, і голові Педагогічної Ради п. І. Сингаївському з дружиною та голові Шкільної Ради п. Ю. Татарко.

Побажаємо всім їм успіху в дальшій роботі!

О. Ф.

Український тиждень на університеті у Ватерльо, Онтаріо, Канада

В днях 1-7 березня 1965 р. Український Студентський Клюб при Університеті в Ватерльо, Онтаріо, Канада, влаштував „Український Тиждень" з наступною програмою:

1. Виставка образотворчого мистецтва. Виставлені були образи 9 визначних українських мистців в університетській ґалерії між 1-7 березня (Gallery of Theatre of the Arts).

2. Виставка української ноші, вишивки та різьби в інженерському будинку (Engineering Building Foyer).

3. Виклад п. С. Давидовича з Торонта на тему „Проблеми емігрантів в Канаді — соціологічна аналіза" в суботу 6-го березня, 11 год. рано в приміщенні будинку Математики і фізики, кімната 145 (Mathematics & Physics Bldg., Room 145).

4. Річний бенкет ґрадуантів клюбу, в суботу 6-го березня о 6-ій вечора в Коронет Мотор готелі (Corone Motor Hotel).

5. Велика забава того самого вечора в 8-ій годині в Коронет готелі.

6. Студентський концерт в неділю 7-го березня о год. 8-ій вечора в університеті в театральній залі (Theatre of the Arts).

Український Студентський Клюб при Університеті в Ватерльо щойно в другому році свого існування, однак має за собою вже великі успіхи. Минулого року успіх концерту української пісні й танку вирішив в нашу користь факт введення української літератури як викладового предмету на університеті Цей предмет доступний для студентів різних факультетів і зачислюється їм як кредит в їх студіях. Однак, наша мета ще вповні не осягнена. Це тільки початок. Нашу мету осягнемо, коли зуміємо створити катедру української мови й літератури при нашому університеті. Це не мрія, а реальна можливість, бо до цього прихильно ставляться чільні професори університету. Було б однак сумно, якби ми проґавили цю добру нагоду в час, коли українці на інших університетах з трудами змагаються за це, а тут дорога може бути відкрита. Щоб здійснити нашу мету, нам треба, крім нашої тутешньої праці, великої піддержки з боку українського громадянства, зокрема наших культурних товариств, організацій тощо.

Управа УСК при університеті в Ватерльо, Онтаріо, Канада.

Українська Літературно-Мистецька Клюб, Ню Йорк

З Літературно-мистецького клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 12 березня відбудеться там Дискусійний вечір. Вступну доповідь виголосить Василь Чапленко на тему: „Завдання літературної творчости на чужині". Початок о год. 8 веч.

КЛЮБ КРУГЛОГО СТОЛА — НЮ ЙОРК
В п'ятницю, 12-го березня 1965 р., год. 7:15 вечора
ДОПОВІДЬ
„ПРИКМЕТИ І ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНІМ СУСПІЛЬСТВІ"
виголосить проф. ВСЕВОЛОД ІСАЇВ
St. John's Університету
Willkie Memorial Bldg. — 20 West 40th St., New York City

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО МАНЛІО БРОЗІО ЗАЯВИВ, що він не уявляє собі, як можна розв'язати великі проблеми Европи, як ось з'єднання Німеччини, без активної участи З'єднаних Держав, які вирішно причинились до перемоги в останній світовій війні. Заяву Брозія вважають за відповідь французькому президентові де Голлеві, який на своїй останній пресовій конференції говорив про „розв'язування европейських справ самою Европою".

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" ТА ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми:

СПИСОК ч. 16.

Васько, Ферндейл	$10.00	Др. З. Ніжанковський, Вашинґтон	1.00
Т. Бас, Шикаґо	8.00	І. Нісевич, Йонкерс	1.00
С. Глинінський, Гейзлетон	5.00	Г. Онищак, Шикаґо	1.00
І. Настюк, Юнійон	5.00	Г. Тимчій, Бріджтон	1.00
Др. Д. Фаріон, Клівленд	4.00	Т. Залуцький, Філяд.	1.00
Др. В. Кокоруда, Овіґо	4.00	Д. Гнида, Бруклин	1.00
Г. Корбило, Вудсайд	4.00	В. Кавац, Ню Йорк	1.00
Г. Грицько, Бренілсвіл	4.00	Я. Зінченко, Форт Вайн	1.00
П. Кіра, Ню Йорк	3.00	М. Гнатьо, Линден	1.00
В. Фединишин, Шикаґо	3.00	Т. Борис, Бруклин	1.00
А. Галелюк, Ню Бронсвік	3.00	А. Федій, Шикаґо	1.00
Др. А. Гудзяк, Сиракюз	3.00	З. Пелешенко, Гаммонд	1.00
О. Е. Мілес, Клівленд	3.00	І. Дрозд, Шикаґо	1.00
Т. Ткачишин, Бунтон	3.00	П.Ліщак, Янґстави	1.00
П. Терпляк, Дікінзон	3.00	Т. Чайковський, Брейкенрідж	1.00
С. Боднар, Дірборн	3.00	М. Шатинський, Шикаґо	1.00
Т. Цар, Ірвінґтон	3.00	А. Шеремета, Шикаґо	1.00
А. Каменец, Дітройт	3.00	Д. Мозіль, Клівленд	1.00
М. Добрянський, Менчестер	3.00	Н. Оленчук, Йонкерс	1.00
І. Гельбіґ, Нюарк	3.00	І. Мартинович, Вашинґтон	1.00
В. Угринчук, Нюарк	3.00	Н. Москаль, Спрінґ Валей	1.00
Ф. Стубан, Сімор	3.00	І. Яцусь, Елізабет	1.00
А. Запара, Вашинґтон	3.00	М. Василишин, Рочестер	1.00
Д. Чолій, Лонґ Айланд	3.00	А. Тилка, Ню Бритейн	1.00
М. Брикович, Монтреаль	2.20	З. Т. Доманчук, Монтреаль	1.00
М. Рибак, Шикаґо	2.00	А. Кулинич, Йонкерс	1.00
Н. Гайвиш, Бранфорд	2.00	Н. Оброца, Вінніпеґ	1.00
В. Круховий, Ню Йорк	2.00	В. Пащак, Ірвінґтон	1.00
Г. Шевчук, Манвіл	2.00	М. Іваницький, Акрон	1.00
М. Сорока, Сан Фран.	2.00	К. Герасимів, Мілвокі	1.00
І. Юсип, Снинґс	2.00	Р. Громницький, Едмонтон	1.00
Ф. Сотник, Дітройт	2.00	І. Бабяк, Філяд.	1.00
В. Шимко, Бруклин	2.00	Ф. Гурин, Пассайк	1.00
А. Іваничка, Гадлей	2.00	М. Козак, Ню Йорк	1.00
П. Яців, Льорейн	2.00	Т. Чофай, Олд Фардж	1.00
Г. Слобода-Лема, Стамфорд	2.00	В. Репета, Ірвінґтон	1.00
Н. Оленчук, Зайнсвіл	2.00	М. Стиранець, Ірвінґтон	1.00
С. Столярчук, Льос Андж.	2.00	Д. Небор, Ню Гейвен	1.00
П. Топільницький, Гастінґ он Гадзон	2.00	А. Феденко, Бінґгамтон	1.00
П. Карпів, Вудсайд	2.00	А. Мартін, Сафферн	1.00
Т. Троцк, Бруклин	2.00	Б. Сальчаник, Ірвінґтон	1.00
А. Разумов, Ґері	1.00	М. Марченко, Шикаґо	1.00
П. Німировський, Ню Йорк	1.00	М. Лаврук, Ню Йорк	1.00
Я. Данилюк, Ралітон	1.00	П. Смерека, Ірі	1.00
М. Томаш, Розліндейл	1.00	Н. Остапчук, Шикаґо	1.00
А. Крут, Клівленд	1.00	С. Дурич, Клівленд	1.00

В списку ч. 8 Пресфонду помилково подано прізвище І. Панчак, Вайн, має бути Ю. Павчак, Вайн — $3.00.

Наукове Товариство ім. Шевченка
із смутком повідомляє,
що 7-го березня ц. р. помер

ЛЕВКО ЧИКАЛЕНКО
учений археолог, дійсний член НТШ.
ПРЕЗИДІЯ

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ КОЗАЦТВО „ЗАПОРОЖЕ" НЮ ЙОРК

з глибоким жалем повідомляє

своїх Друзів, Знайомих та Українське Громадянство, що дня 24-го лютого 1965 р. у Лос Енджелес, Каліфорнія, несподівано і передчасно, з Волі Всевишнього, відійшов у Вічність
його Незабутній Побратим, Чесний Батько

СЛ. П.
проф. ЮЛІЯН ЗАВЯНСЬКИЙ

народж. 9-го березня 1900 р. в Чернівцях на Буковині. Останній Старшина Ради Союзу Батьків „Запорожа" в Чернівцях, ініціятор й почесний Голова Стосеместрового Ювілейного Комітету УАК „Запороже" в Ню Йорку, та член багатьох українських громадських установ на Буковині й на еміґрації.

Похорон Покійного відбувся в Лос Енджелес, на цвинтарі Кальварія, дня 27-го лютого 1965 року.

FIDUCIT!

Горем прибитій Дружині, Синові та Рідні нашого Дорогого Побратима, висловлюємо наші щирі співчуття.

Стефанія Жуковська, Писар — Петро Григорович, Старший

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього і Найдорожчого Приятеля

СЛ. П.
інж. ПАВЛА БІЛАСЮКА

учасника Визвольних Змагань і бувшого політ-в'язня.

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
в СВЯТОТРОЇЦЬКІЙ КАТЕДРІ УАПЦ
359 Брум вулиця в НЮ ЙОРКУ
після Служби Божої

в неділю, 14-го березня 1965 року
буде відслужена
ПАНАХИДА
на яку запрошуємо Друзів і Знайомих Покійного.
ЛЕСЯ і ОЛЕКСА ДЕМЧЕНКИ

Шикаго, Ілл.
Михайло ТРОЩУК

ПРИБУТКОВИЙ ПОДАТОК (INCOME TAX)

4

До цієї суми треба додати амортизацію половини будинку, бо вартість будинку зменшується, і, згідно з податковим законом, суму амортизації теж відтягається від ренту. Для устійнення річної амортизації треба взяти під увагу ціну, за яку будинок куплено, і амортизаційний період.

Для прикладу візьмімо вартість купна будинку (не включаючи землі, бо земля не амортизується) $24.000 та амортизаційний період 30 років. Отже, річна амортизація цілого будинку становитиме $800 (24,000 : 30), але тому, що половина будинку рентується, сума амортизації, яку відтягається від прибутку з ренту, виносить $400 (50% від повної суми, тобто від $800).

Примітка. Якщо, наприклад, будинок є триповерховий і два поверхи рентується, то оперативні витрати матимуть подібне відношення, а саме: 2/3 відтягається від прибутку з ренту, розуміється якщо витрати були рівномірні на кожний поверх.

Повертаючись до обчислення чистого прибутку чи втрати з будинку, ми отримали такі дані:

Різні витрати на частину будинку, що рентується	$ 830.00
Амортизація одного поверху	$ 400.00
Разом оперативні витрати і амортизація	$1,230.00
Отримано з ренту (див. прибутки за 1964 р.)	$1,080.00
Чиста втрата за 1964 рік	$ 150.00

Після отриманого результату з будинку річний оподаткований прибуток набирає такої зміни:

Заробітна платня	$7,000.00
Відсотки від ощадностей	$ 200.00
Разом	$7.200.00
Втрата на будинку	$ 150.00
Чистий річний прибуток, що підлягає оподаткуванню	$7,050.00

Осягнувши остаточний річний прибуток, можемо обчислити податок за звітний податковий рік.

На іншому місці ми згадували, що, починаючи з 1964-им роком, податковий закон дає три окремі методи обчислення податку. Тому платник податку має право вибрати таку методу, яка дає йому найбільші користі, отже за допомогою якої заплатить найнижчий податок.

Метода (а). 10% Стандартне відтягнення

Річний прибуток	$7,050.00
10% від річного прибутку, що не підлягає оподаткуванню	$ 750.00
Залишилось	$6,345.00
6 осіб в родині (Ф600 на особу не підлягає оподаткуванню)	$3,600.00
Сума, що підлягає оподаткуванню	$2,745.00

Світла й тіні Берестейського миру

На цю тему виголосив 26 лютого ц.р., в циклі так званих „п'ятницевих вечорів" в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку доповідь ред. Іван Кедрин, автор „Берестейського миру", єдиної в українській мові книжки про ту історичну подію, виданій в 1928 році у Львові.

Доповідач заявив на вступі, що коли в 10 років після Берестейського миру він і його колеги з тодішньої Дирекції В-ва „Червоної Калини" рішили видати таку книжку і він узявся за її зладження, зібравши всі доступні тоді матеріяли, то був, — як і всі українці, — „ентузіястом" Берестейського миру, як ніби одної з найсвітліших дат новітньої української історії.

З нинішньої історичної перспективи він оцінює ту подію куди критичніше. Тут він перелічив „плюси" й „мінуси" Берестейського миру. За найбільший „плюс" вважає факт, що внаслідку рішення большевицького уряду зробити сепаратний мир з центральними державами, Центральна Рада мусіла вивінувати своїх делеґатів в мандат леґітимних представників суверенної української держави: це був поштовх до чимшвидшого проголошення державної суверенности України актом з 22 січня 1918 р. Далі: це була перша міжнародна конференція з участю України; молоді українські дипломати-аматори виявили подивуґідний хист; 4 держави офіційно визнали Українську Народну Республіку; підписання з ними миру дозволило на продовження української визвольної революції до 21 листопада 1920 року, коли то перестав існувати реґулярний військовий фронт, що створило традицію, як джерело дальших визвольницьких змагань.

Зате: Берестейський мир заламався вже 28 квітня 1918 р., отже в несповна два місяці після того, як відзискано Київ (1 березня), коли німці розігнали Центральну Раду, а взагалі перебування німців в Україні скінчилося з упадком Гетьманату та умовою між німецьким командуванням і Директорією УНР про дозвіл німецькій армії виїхати зі зброєю в Німеччину. Ця короткотривалість Берестейського миру (формально скасованого Німеччиною в Рапальському договорі з большевиками у 1922 році) обнизила його міжнародну вартість. Завела надія, що завдяки мирові можна буде зорганізувати реґулярну українську армію: німці не дозволили на неї, а дозвіл, даний гетьманові Скоропадському, прийшов запізно (революція в Німеччині й повстання в Україні). Західня політична опінія причепила українцям з того часу марку „германофільства", бо Берестейський мир охрещено, як „зраду" у відношенні до Антанти. Здобувши в Україні величезні господарські користі, німці почали відтоді дивитись на Україну, як на потенціяльну колонію Німеччини — цей апетит воскрес в політиці гітлерівського „лебенсрауму". Доповідач поставився неґативно до тих наших коментаторів Берестейського миру, які вбачають в ньому добрий для української визвольної справи міжнародний прецедент: він звернув увагу на цілком змінені відносини, в яких перестали діяти давні вартості міжнародного права й правопорядку та навів на це своє твердження низку актуальних доказів.

У короткій дискусії підкреслено потребу перевидання „Берестейського миру" з доповненням його новими матеріялами, що появились після останньої світової війни.

Цей вечір в ЛМКлюбі був започаткований споминами Бориса Ржепецького, який, як повітовий комісар Дубенщини, виконав був історичну місію: коли перервався зв'язок між Берестям і Києвом, з Дубна передавано вісті в Берестя, наче з Києва. За ввесь час урядування доповідача в Дубні не було ніодного грабунку збоку німців чи будь-якого гострого з ними конфлікту.

Борис Ржепецький, як голова ЛМКлюбу, пояснив, що коли деякі не-мистецькі установи займаються влаштовуванням вечорів пісні, то Літературно-Мистецький Клюб дістав, так мовити, моральне право влаштовувати вечори присвячені історичним подіям.

А. П.

Округа УНСоюзу в Янґставні...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Алис Добрянська за 11 членів. В дальшому доповідач з'ясував пляни УНСоюзу на цей рік та підмітив його важливість з уваги на те, що в наступному році відбудеться конвенція УНСоюзу. Промовляв ще обласний організатор Володимир Гірняк. Він запропонував відділам їхні річні квоти на загальну суму 150 членів. Приявні представники Відділів зобов'язалися ці квоти виконати. Голова округи та обласний організатор допильнують виконання цього зобов'язання. Приявні з увагою вислухали практичних порад обласного організатора як організувати членів та як їх вдержувати при УНСоюзі. Після доповідей відбулася дискусія на актуальні теми, в часі якої інж. Євген Волошин, спортовий директор УНСоюзу, поінформував приявних про підготову крайових змагань у круглях та ґольфі. Ці змагання відбудуться щойно в наступнім році. Схвалено програму праці на поточний рік, а зокрема влаштування союзової імпрези з гостиною для союзовців і ширшого місцевого громадянства, щоб на ньому святочно вручити переможцям минулорічної кампанії здобуті ювілейні відзнаки.

20 РОКІВ У КРИЇВЦІ

Як подає „Красная Звезда" з з 2 березня, Раймонд Мельдер 20 років просидів у криївці, яку, після приходу совєтської армії до Естонії, зробив собі під старою лазнею недалеко колгоспу „Ранна", ближче неозначеної місцевости. Харчі на прожиток здобував він собі у „нічних рейдах" на сусідні села. При арештуванні Мельдер поранив двох осіб.

„ЦВІТІННЯ" ВОДИ І ПРОБЛЕМИ ДНІПРА

Як відомо, в Україні створено два штучних водоймища — Кахівське та Кременчуцьке, що живляться водами Дніпра.

З часом у цих водозборах почалося „цвітіння" води, тобто бурхливе розмноження водоростей. Здатні дуже швидко розмножуватися шляхом клітинного поділу, водорості літом за кілька місяців створюють величезну живу масу, що, наприклад, у Кахівському водозборі досягає кількох тонн на гектар водяної площі. Синьо-зелені, добре пристосовані до найрізноманітніших змін середовища, вони, ці водорості, здатні „освоювати" і поверхню, і дно водоймища. Викинуті на берег, вони висихають, і утворюють сухі плівки.

Тепер, — розповідають наукові працівники Київського Інституту гідробіології О. Топачевський та Л. Брагінський, — шукають шляхів боротьби з цим „хитрим" ворогом, щоб відстояти чисту воду Дніпра.

ГОДИННИК ШОВ... ТРИ ДНІ

Робітник В. Щаронів купив собі стінний годинник, зроблений у Москві. Цей годинник, — розповідав він у „Правді", — цокав лише три дні, а потім спинився.

От тобі й техніка!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

П'ЯТНИЦЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ 1965 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ — 371-ий Відд. відбудуться в Січовій залі. Прохається членів платити свої вкладки на зборах Відділу. — С. Букшована, предс., Ю. Баранюк, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ — 155 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому при 760 Стейт вул. — М. Фединишин, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Т-ва Запорізька Січ — 325 Відд., точно о год. 8 веч. в УНДомі під ч. 216 Grand St. Гол. Уряд Т-ва просить всіх членів точно прибути на ті дуже важні збори. — А. Цюпа, секр.

СУБОТА, 13-го БЕРЕЗНЯ 1965 р.

ШИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. Петра і Павла — 220 Відд. о год. 7:30 веч. в Союзовому Домі. Проситься залеглих членів вплачувати свої місячні вкладки. Вплати можна також вносити у формі чека на руки секретаря І. Мелінишина. — І. Мелінишин, секр.

АМБРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161 Відд. в год. 7-ій веч. в Клюбовій залі. — П. Реновський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. відбудуться цього дня. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Ів. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1965 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. Проситься членство прибути та заплатити свої залеглі вкладки. — С. Леськів, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. в год. 11:30 р. в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-ій вул. — Т. Шмаґала, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336 Відд. о год. 1-ій по пол. вУНДомі при Вест 14-ій вул. Проситься членів вирівняти залеглі вкладки. — В. Шмагло, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя — 292 Відд., о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, голова, О. Рудницький, секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича — 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Демок. Клюбі при вул. 2376 Грелінґ. — М. Борискевич, секр.

МЕНВИЛ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 349 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Ветеранів при вул. Вашинґтона в Менвил, Н. Дж. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — В. Владика, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл, — 336 Відд. в год. 1-ій по пол. в УНДомі, 2253 Вест 14-ій вул. Проситься членство вплатити свої залеглі вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367-ий Відд. в год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Контр. Комісія здасть звіт. Проситься члнство прибути на збори. — Ю. Кушнір, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в Українській залі на 2-ій вулиці і 213 Скунмекер. Проситься членство прибути і заплатити свої залеглості. — Н. Кущ, секр., 109 Linden Avenue, Monessen, Pa.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Рожд. Пресв. Богородиці — 36 Відд. в год. 4:30 по пол. в церковній залі під ч. 305 Гудсон Еве. Проситься членкинь прибути. — А. Стрілець, предс., К. Ярославська, кас., С. Гунька, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Збори 133-го Відд. між 9:30-12 год. дня в залі школи св. Ів. Хрестителя при Іvy вул. Проситься членство прибути. — Анна Дубас, 180 Nesbit Ter., Irvington, N. J. Phone ES 2-0079.

БРУКЛИН (Савт), Н. Й. Квартальні збори Б-ва св. о. Миколая — 293 Відд. після першої Сл. Божої в год. 10-ій ранку в церковній залі, 258 — 19 вул. Крім звичайних справ, є деякі важливі справи до полагодження. Проситься членство прибути на збори. — Ів. Ткачук, гол., Марія Демидчук, секр.

Звернення Комітету увічнення пам'яті Тодося Осьмачки

У вересні цього року мине три роки з дня смерти видатного нашого поета ТОДОСЯ ОСЬМАЧКИ. Комітет увічнення пам'яті ТОДОСЯ ОСЬМАЧКИ, що був організований по його смерті, в основу своєї праці поклав такі завдання:

1. Зібрати й зосередити при Архіві Української Вільної Академії Наук в Америці всю друковану і недруковану спадщину, листування, фотографії поета та взагалі всі речі й документи, що стосуються його життя й творчости.

2. Упорядкувати цю його посмертну літературну спадщину і підготовити її до видання.

3. Поставити на могилі поета пам'ятник і відповідно упорядкувати могилу.

Дещо із запляннованого вже зроблено. Насамперед зібрано разом всі книжки, що їх Т. Осьмачка видав за своє життя. Серед них є особливо цінне надбання: всі три збірки поезій Т. Осьмачки, що їх було видано в роки 1922 - 1929 у Києві, а двох з них не було ні в кого поза межами архівосховищ Совєтського Союзу. Тепер ми всі ці збірки маємо. Зосереджено в архіві УВАН багато цінного матеріялу та документів, які стосуються життя і творчости Т. Осьмачки. Зокрема цінний, а може й єдиний, дарунок п. Федоренка із Дітройту — грамплатівки, де записано голос Тодося Осьмачки.

Замовлено, і вже на викінченні проєкт пам'ятника на могилу Т. Осьмачки.

Але це ще тільки маленька частина того, що треба зробити.

На першому місці стоїть завдання побудувати цього року пам'ятник на постовій могилі, та відповідно її упорядкувати. Щоб це здійснити, Комітет уже звертався і тепер ще раз звертається до всіх українців доброї волі з проханням: допоможіть своїми скромними пожертвами збільшити „ФОНД Т. ОСЬМАЧКИ, який досі невистачальний навіть на побудування пам'ятника.

Віримо, що могила Т. Осьмачки не буде надалі занедбаною через брак коштів.

Надсилаючи 2 - 3 доляри — не думайте, що надсилаєте мало. З малих сум складається велика сума, яка дасть змогу поставити гідний пам'ятник на могилі видатнаго нашого поета, що жив і творив для українського народу. А якщо наша громада буде щедріша і кожний українець дасть свою скромну пожертву, то ми зможемо не тільки побудувати пам'ятник, а й упорядкувати і видати його посмертну збірку творів.

Пожертви (чеки, моні ордер, чи готівку) виписувати і посилати просимо на таку адресу: "Fund of Osmachka"; The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100 th Street, New York 25, N.Y.

Книжки, рукописи, листи та всі інші матеріяли з літературної спадщини та біографії Покійного поета просимо посилати на ту саму адресу з зазначенням „Архів Т. Осьмачки". Сподіваємось на повне зрозуміння і підтримку збоку української спільноти у всіті, всіх людей доброї волі та українських організацій.

УПРАВА КОМІТЕТУ

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

ТАРЗАН, ч. 5362. Присуд смерти!

— Ви програли всі змаги! — вигукнув Могутній. — І тому ви мусите нести наслідки.

— Візьміть білих людей і киньте їх до в'язниці!

— Завтра вони згинуть!